

prima instanță – V. Belous
instanța de apel – T. Duca, S. Procopciuc, E. Grumeza

ÎNCHEIERE

17 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Sprinci Serghei și Sprinci Angela
adoptată în pricina civila la cererea de chemare în judecată formulată de Papîmeri
Mihail împotriva lui Sprinci Serghei și Sprinci Angela cu privire la încasarea datoriei,
dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015 prin care s-a admis
apelul declarat de Papîmeri Mihail, s-a casat integral hotărîrea Judecătoriei Soroca din
16 septembrie 2014, fiind pronunțată o hotărîre nouă de admitere parțială a pretențiilor,

c o n s t a t ă:

La 20 ianuarie 2014 reclamantul Papîmeri Mihail a formulat cerere de chemare în judecată către pîrîții Sprinci Serghei și Sprinci Angela cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamantul a invocat că, la 26 august 2012 printr-un contract simplu a acordat pîrîților 5000 euro împrumut, cu condiția ca în termen pînă la 26 ianuarie 2013 vor fi restituiți banii. La 26 ianuarie 2013 împrumutul n-a fost restituit.

La 02 ianuarie 2014 dînsul a notificat pîrîții, solicitînd ca în termen de 5 zile să-i întoarcă datoria, însă pînă în prezent obligația n-a fost onorată. Susține reclamantul că aceștea sunt de rea-credință și tergiversează intenționat executarea obligației. Ei mai au datorii la alți creditori și în prezent bunurile lor sunt sechestrate de executorul judecătoresc A.Repeșcu.

Cere reclamantul Papîmeri Mihail încasarea de la Sprinci Serghei și Sprinci Angela în mod solidar a datoriei în mărime de 5000 euro sau echivalentul în lei la data executării hotărîrii și dobînda de întârziere la data emiterii hotărîrii, a încasa de la pîrîți cheltuielile de judecată, a aplica sechestru pe bunurile lui Sprinci Serghei și Sprinci Angela.

În drept, își întemeiază pretențiile pe prevederile art.5,166-167 Codul de procedură civilă, art. 514, 572, 867 alin. (1) Codul civil.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 16 septembrie 2014 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat în mod solidar de la Sprinci Serghei și Sprinci Angela în beneficiul lui Papîmeri Mihail datoria în sumă de 2000 euro sau echivalentul lor în valuta națională la momentul executării hotărârii, dobânda pe perioada întârzierii de 18 luni de 4 362,84 lei, cheltuielile de judecată proporțional pretențiilor admise de 1 157,48 lei, serviciile poștale de 5,75 lei și asistența juridică de 5000 lei, iar în total suma de 10 526,07 lei.

S-a declarat din oficiu nulitatea clauzei din recipisa eliberată de Sprinci Serghei și Sprinci Angela la 26 august 2012, cu privire la obligația de plată a sumei de 3000 euro, ca fiind în contradicție cu bunele moravuri, fiindcă poartă caracter de îmbogățire fără justă cauză, în legătură cu ce acțiunea în partea dată s-a respins (f.d.79-81) .

La 16 octombrie 2014 Papîmeri Mihail a depus apel împotriva hotărârii Judecătorei Soroca din 16 septembrie 2014, solicitând casarea integrală a hotărârii cu adoptarea unei noi decizii prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015 s-a admis cererea de apel depusă de Papîmeri Mihail, s-a casat hotărârea Judecătorei Soroca din 16 septembrie 2014, cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează; s-a admis parțial acțiunea formulată de Papîmeri Mihail; s-a încasat în mod solidar de la Sprinci Serghei și Sprinci Angela a datoriei în sumă de 5000 euro, a dobânzii de întârziere în sumă de 275,50 euro, a cheltuielilor de judecată în sumă de 3000 lei. În rest acțiunea s-a respins (f.d.110-114).

La 23 aprilie 2015 Sprinci Serghei și Sprinci Angela au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 ianuarie 2015, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenții au indicat că, concluziile expuse de instanța de apel sunt nefondate și ilegale, contradictorii cu circumstanțele cauzei și probele administrate, sunt unilaterale, iar la adoptarea lor instanța a aplicat o lege care nu trebuia aplicată.

Au indicat că, instanța de apel eronat a interpretat circumstanțele faptice și a ajuns la concluzia că, recurenții au împrumutat de la Papîmeri Mihail suma de 5000 euro, pe când în realitate au împrumutat doar suma de 2000 euro și în această bază a emis o decizie inechitabilă și greșită, deoarece a încasat sume pe care niciodată nu le-au primit.

Au mai indicat, că nu au fost citați legal pentru ședința de judecată în care a fost examinat în fond cererea de apel, fiind astfel încălcate drepturile sale de a prezenta probe și argumente, și ca rezultat instanța s-a bazat doar pe argumentele apelantului.

Au mai menționat, că pentru împrumutul anterior în sumă de 5000 euro recurenții au achitat o dobândă în mărime de 9500 euro și din aceste considerente instanța de fond corect a concluzionat că, prevederile din recipisa din 26 august 2012 în partea sumei de 3000 euro poartă un caracter de îmbogățire fără justă cauză, depășind considerabil suma refinanțării prevăzută de BNM, aplicabilă în conformitate cu legislația în vigoare pentru astfel de cazuri.

La data de 05 iunie 2015 intimatul Papîmeri Mihail a depus referință la recursul declarat de Sprinci Serghei și Sprinci Angela, pledînd pentru declararea acestuia ca

inadmisibil, invocând că argumentele recurenților sînt lipsite de logică, ei fiind de rea-credință, deoarece recurenții au prezentat ca probă în instanța de fond o recipisă prin care intimatul Papîmeri Mihail a semnat că nu are careva datorii față de Sprinci Serghei și Sprinci Angela, însă recipisa dată a fost eliberată cu o jumătate de an pînă la acordarea împrumutului din 26 august 2012.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Conform avizelor de recepție anexate la materialele dosarului rezultă că, copia deciziei instanței de apel din 27 ianuarie 2015 a fost expediată în adresa participanților și recepționată la 24 februarie 2015 (f.d.116-118), astfel recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 23 aprilie 2015, în termen.

Analizând modul în care recurenții și-au exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Colegiul apreciază critic argumentul recurenților privind nerespectarea procedurii de citare legală, deoarece conform art.100 alin.(3) și 102 alin.(1,4¹) Codul de procedură civilă, care stipulează că participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amînată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei, precum și participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Conform avizelor de recepție anexate la materialele cauzei se atestă că, pentru ședința de judecată din 16 decembrie 2014 orele 10 00 participanții la proces au fost înștiințați legal, fapt confirmat prin semnăturile aplicate (f.d.98-99).

La data de 15 decembrie 2014 prin intermediul fax-ului, intimatul Sprinci Serghei a depus o cerere de amînare pentru motiv de boală, precum și avocatul apelantului V. Ciuhrii, în legătură cu antrenarea sa în alte cauze civile (f.d.100,104).

Conform mențiunilor din procesul verbal al ședinței de judecată din 16 decembrie 2014, au fost admise demersurile de amînare, fiind fixată ședința de judecată pentru 20 ianuarie 2015. La ședințele de judecată fixate pentru data de 20 ianuarie 2015 și 27 ianuarie 2015 recurenții nu s-au prezentat.

Astfel fiind, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia recursului declarat, argumentele aduse în susținerea acestuia se vor aprecia ca declarative.

Analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele stabilite de norma precitată, instanțele aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art.433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurenților, fără a indica un temei prevăzut de art.432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin.(2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcei contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Tot odată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Argumentele invocate de Sprinci Serghei și Sprinci Angela poartă un caracter declarativ, se combat cu probele administrate și nu au suport legal.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de Sprinci Serghei și Sprinci Angela în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Sprinci Serghei și Sprinci Angela se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari